

We must take things
as we find them but we
must leave them better.

—Edna Lyall.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 35—Vol. LVII.

Friday, 4th September, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

Mboya Reacts Sharply To Formation Of New Kenya Party

A STATEMENT which virtually declares Kenya to be a purely African country was issued in Nairobi by six African elected members of Parliament in anticipation of the forthcoming conference on the colony's constitutional future.

The statement, signed by Mr. Odinga, Mr. Kiano, Mr. Oguda, Mr. Mate, Mr. Tom Mboya, and Mr. Kiamba, calls for a common electoral roll (which would give the Africans the majority vote), one-member constituencies, the majority party to form the Government, and a definite date for independence.

It also demands the immediate integration of the White Highlands, an area just north of Nairobi now exclusively white, a ban on further immigration by European farmers, and an end to segregated schooling. Other demands are for an end to the seven-year-old emergency and for the immediate release of the Mau Mau leader, Jomo Kenyatta. The statement opposes "unreservedly" the establishment of military bases.

More Signatories Expected

More African elected members are expected to sign the statement indicating a mass break from the National party. The move has been engineered by Mr. T. Mboya, who considers that neither the new Kenya group nor the National party are representative of African aspirations. The statement is regarded with alarm by many and the political repercussions are likely to have serious effects.

The statement demands eight years' compulsory education for African children and immediate desegregation. It finds unacceptable

a suggestion that African land units should be opened up like the White Highlands, adding: "The fact that Kenya has some thousands of non-Africans does not alter the fundamental factor that Kenya is essentially an African country."

On safeguards for minorities it says that safeguards paper are useless unless buttressed with the good will of all concerned, especially Africans. The judiciary should be reorganised "both in the interests of the system we wish to establish and also in the interests of justice." It must be truly independent and the rule of law must be established. All administrative officers must be removed from the exercising of any judicial or magisterial powers. The

jury system must be extended to all people.

Referring to the Kenya Regiment the statement says: "This body, which is currently reserved for Europeans only, must be disbanded or opened to all races."

The statement also calls for a round-table conference with Britain to discuss a suitable and practical Constitution. The African elected members have rejected the Ministries and the Constitution formulated by Mr. Lennox-Boyd, the Colonial Secretary as being a "sugar-coated pill." The statement concludes: "Our stand is neither racial nor motivated by ill-will or hate."

(Continued on page 344)

SEKOU TOURE TO S. A. INDIANS: "Fight With African Brethren"

COMMENTING on the riots in Natal, Premier Sekou Toure is said by the Radio Interequatoriale, (Brazzaville) to have "launched an appeal to Indians in South Africa asking them to fight *pour qu'ils luttent* side by side with their African brethren to put an end to the humiliation of segregation." This fight, said Sekou Toure, would be to "replace hatred with friendship, egotism with solidarity, and poverty with brotherhood and happiness."

New Nyasa Boycott

MORE than a quarter of Nyasaland's African staff of trained medical personnel have resigned from the Salisbury Federal Health Department on completion of their contracts with the Territorial Government. More resignations are expected.

The resignations reflect the antagonism of educated Nyasaland Africans to the Federation of Rhodesia and

Nyasaland.

A spokesman said: "We have resigned because if we take Federal terms it is a sign that we accept federation. We are against federation."

Most of the medical personnel have returned to their villages. "We'll get our jobs back when an African government comes," they say.

OPINION

FRIDAY, 4TH SEPTEMBER 1959

Comment On Man And Events

ANC Conference In Durban

By JORDAN K. NGUBANE

THEME meets in Durban over the coming week end a conference which could be a decisive turning-point in the fight to extend the area of liberty in South African national life. Called to show the Africans of Natal the futility of destroying dipping tanks and attempt to mobilise them behind the ANC, it could also canalise their anger along more positive channels.

The demonstrations which have swept over Natal during the last eight weeks are fundamentally directed against the arrogance, hypocrisy and wickedness of apartheid. The African people have reached the point where they can no longer confine themselves to verbal protests against race oppression. They have decided to speak in terms of deeds.

That the women have taken the initiative in this new form of action is the logical outcome of the policies of the rulers which were designed to silence all criticism and to crush legitimate agitation for reform. The history of the African people's fight for freedom has made one point clear beyond all shadow of doubt: that the White man's gun stands between the African and freedom for himself and his children.

In the long fight against White domination the African has learnt that race oppression is not as invincible as he would like the Africans to believe he is. The women have risen, as much to lay bare the despair of the Africans as to lead the fight against race oppression along new channels where the race oppressor cannot freely use his traditional weapons without rapidly digging his own grave.

Lessons Learnt

In other words, the African community has learnt that there are things the race oppressor can do and others which he cannot. He can bring up the army and the Saracen tanks and the air force against male demonstrators and shoot if he likes. But he cannot shoot unarmed women and escape with it. There is world opinion to take into account; there is the effect on sections of White opinion. But, above all, nobody can say precisely what the mass of African males employed in the White men's cities would do if they heard that their women were being fired upon on the orders of the White government.

Chief Lutbuli must have been impressed with the real implications of the last fact above. At the height of the crisis one of the things which struck me was the way in which young men in the

buses spoke freely of Molotov cocktails; of burning down strategic points in the city and, even, of setting the whole of Durban on fire. In any society, these are dangerous indicators of coming trouble.

Where the state is guided by wise men every endeavour would be made to ensure that the causative factors which give rise to these thoughts are removed. It is our tragedy that in our country we are saddled with rulers who can do nothing other than provoke trouble and incite the desperate to act in ways where, one day, there would be very serious trouble for all concerned.

Against this wide background of prevalent political madness from the side of the men of apartheid, Chief Lutbuli's appeal to the women to stop destroying the dipping tanks is an act of statesmanship and moral courage for which all democrats and advocates of non violence are sincerely grateful. The destruction of property, no matter whose it is, is an act of violence. Violence in small things can easily lead to violence in big things, as the Indo-African riots of 1949 showed. And from there civil war can as readily break out with disastrous consequences for all concerned. The mood of people on both sides of the colour line is such now that it requires a small spark to ignite an ugly explosion. Chief Lutbuli was fully aware of this fact when he decided to appeal for order.

Potatoes

But then, the appeal by itself will be rendered meaningless by decisions at the conference which will not take into account the fact that the masses of the African are determined to take definite, effective action against race oppression; that, as the potato boycott has shown, they are even willing to make colossal sacrifices to ensure that their wishes are respected.

These two facts will place the ANC in the position where, if it must not lose the initiative in leading the Africans, it will have to come out with a definite programme of action designed to do

India's Differences With China

PANDIT NEHRU'S difficulties over the treatment meted to Indian nationals in Tibet by communist China and the clashes with the latter on India's Himalayan borders have a twofold significance for the peoples of Africa in particular and for the Free World in general.

They show in the clearest manner possible that it is an extremely dangerous business to hobnob or befriend the communists at this stage of world history. For a long time now Pandit Nehru has been foremost in the Free World in pressing for the admission into the United Nations of communist China. Towards the latter his policy has almost consistently been that of conciliation. His conduct during the early phases of the tragic rape of Tibet was very often indistinguishable from showing the Chinese the green light. Even after storms of protest against this, both in Parliament and in the Indian Press, he seemed unwilling to speak in clear tones of condemnation of Chinese aggression. When at last he did, the Chinese had made a mess of the freedom of the Tibetans.

Against this background, it would have been expected that communist China would have treated him, if not with respect, then with at least some show of consideration. Instead, open aggression is the reward India gets for her friendly attitude.

The second lesson is equally important. With the collapse of Western imperialism a new tyranny is rising and casts its shadow over the world. The Soviet Union and China are determined to impose their way of life on the rest of the human race and in their bid to do this they seem in mood to know no ruth and, even, no decency. To attempt to see too much virtue in them—as Mr. Nehru has at times tried to do—tends to assume the character of dangerous incitement. And once the communists are sure that their opponents are weak, they never hesitate to stab those who befriend them in the back.

The aggression on India's borders should make it clear to those leaders of non White thought in the Union in particular and in the rest of the continent generally who, in their rightful indignation and anger against race oppression, fall into the error of acting as though they imagine the communists have a monopoly of virtue simply because they oppose colour discrimination. If they go too far with the communists, they will discover when it is too late that they have betrayed the millions whom they claim to lead to freedom. This is the moral from Tibet's troubles and from the aggression on India's borders.

For the rest of the world, the tensions building up on the Himalayas could very well spark off a war whose end not even the wisest can predict with precision.

two things: to set targets before the women to which they could direct their organised anger and, secondly, to cultivate a more flexible attitude when it comes to real co-operation with non Charter organisations in the fight to lead the country along safer routes to a better future.

The definition of targets is not a terribly difficult thing—even against the background of the Suppression of Communism Act. The angry women could be told that the unco-ordinated demonstrations in front of Native Commissioners' courts were but one part of a bigger fight; that now that they have exposed the government's boast that all is well with the African under apartheid, they must resort to peaceful but positive action intended to move events in the direction of their choice. Status boycotts could be held out as the next weapon to use against race oppression. Into these the women could put their energies, just as they did in the potato boycott.

Not Easy

Co-operation with other political organisations will, not be easy—desirable as this obviously is in a country where differences almost on every issue are, because of race's role in our national life, fundamental. The status boycott is the child of the Pan Africanists. Sobukwe popularised the idea. It reflects credit on the ANC that it is not above learning from its opponents when sound

ideas come from their side. But this intellectual co-operation is not enough. Leaders on both sides have to see through the mist which divides them and realise that in the ultimate reckoning African liberation is their goal and with that the creation of a society in which no man shall be punished for belonging to a particular race.

This bigger goal should emphasise the need for a new sense of fellow-feeling; the need for a new basis of unity which will transcend the present narrow political loyalties and pool the resources, not only of a section, but of all our people for a final, massive and peaceful onslaught on apartheid.

If the ANC conference in Durban swings in the direction of focussing the women's anger on the boycott of shops which discriminate; if it genuinely sets itself the task of laying the foundations for effective co-operation among the enemies of apartheid, it will have moved events decisively nearer victory.

Handicaps

If it allows itself to be handicapped by ideological loyalties, it will of course become one more politicians' gathering. If it allows those who seek to gang-up against the African masses to blind it to the need for realistic statesmanship, it will miss one more golden opportunity to lead the country along safer routes to a better future.

Radio Co-operation For African States

A MEETING of the directors of Equatorial Africa radio stations—Radio Chad, Radio Bangui, Radio Gabon, and Radio Interequatorial—has just been held in Brazzaville following the conclusion of an agreement between the four premiers of Equatorial Africa defining the legal status, tasks, and functioning of Radio Interequatoriale, the joint radio station of these four states. Representatives of these four stations reached agreement on the need for greater radio co-operation between themselves and studied means for harmonizing their action in this sphere in the future.

They decided to increase the participation of these stations in broadcasts transmitted by Radio Interaquatoriale particularly with regard to news. They have envisaged starting a daily magazine dealing with topical events in Equatorial Africa in which the four stations will take part as well as harmonizing their action in the cultural sphere. They also examined the question of how technical methods placed at their disposal could be improved since it is

recognized that these methods are still inadequate for effective cooperation in their respective transmissions. The conclusions reached at this meeting will be submitted to the program committee of Radio Interequatoriale which will be meeting shortly.

Chinese Report U.S. Radio Station In Africa

ACCORDING to the New China News Agency the United States is to build a big radio relay station in Liberia as part of its African infiltration scheme. The United States and Liberia, continues the agency report, signed an agreement in Washington on the building of a 10 million dollar radio relay station on the outskirts of Monrovia. This most powerful station in Africa will be used by the Voice of America, notorious U.S. imperialist propaganda agency.

USSR Press Praise For India

AFTER 12 years of independence says a Tass report, India is a major political factor in the international area, IZVESTIYA says today in an article marking India's Independence Day. Its prestige as a peaceful state is exceptionally great. Once a colony without rights, it is now a country which is called, with every justification, the sixth great power of the world.

India consistently opposes war blocs and the arms race and calls for the prohibition of nuclear weapons. It upholds the right of the Chinese People's Republic to its logical seat in the United Nations and does not recognize Chiang Kai-Shek representation in international agencies. India is making a tremendous contribution to a relaxation of existing tension

and promoting in every way the maintenance of peace in Southeast Asia. Suffice it to mention India's efforts to avert a military conflict in Laos.

Analyzing the expansion of the economy and the economic problems of India, IZVESTIYA says: The Soviet Union, profoundly aware of India's needs, is helping it build up its industry. Besides the Bhilai steel mills, our country will build in India a heavy engineering works, coal mines, a heat and power station, and oil refinery, and other industrial enterprises. A new Soviet 1.5 billions ruble loan has been earmarked for financing the construction projects of the third five-year plan.

B-I Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S. S. Karanja due 29th Aug. Sails 4th Sept.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0
	Ordinary		Special	
Non-Vegetarian	£4-13-0		£10-18-0	
Vegetarian	£4-4-0		£9-15-0	

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons (Pty.) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

Defections In The United Party

AN editorial appearing in the London newspaper, the "Daily Telegraph," gives an interesting new angle to the story of the 11 brave M.P.s, who severed their ties with the United Party. Like the Editor of the "Daily Telegraph," the democratically-minded non-whites expect them to identify themselves with the non-whites in their battle against racialist oppression. Time will prove whether our hopes in them are justified or whether they too, like many of their ex-colleagues, are just power-crazy politicians.—E.L.

The Editorial reads:

At first glance the resignation from South Africa's Opposition party of its more liberally-minded members would seem to put an end to all hope of any Parliamentary check on the follies and errors of the present racialist-inspired Nationalist Government. Their defection means, in effect, that there is now no South African party with the slightest chance of winning power through democratic means that is not wholly wedded to the theory of unqualified white supremacy. So long as the Opposition included in its ranks at least a minority of liberals it was possible to hope that the swing of the electoral pendulum would one day bring to power a party with some glimmering of moderation. The hope must now be abandoned. Not only does the Opposition's disarray mean that the present Nationalist Government can expect to strengthen its hold on the all-white electorate; it also means that even if the Opposition were to win at the polls their policies in power would be just as extreme on racial issues as those of the men they replaced. In short, so far as the race issue is concerned, the two parties with any chance of governing are now out-and-out racialist extremists. The difference between them henceforth is exclusively limited to language, republicanism, and Afrikaner nationalism—none of which touches the basic colour issue.

The liberal members of the Opposition must know full well this will be the consequence of their defection. How, then, do they justify their action? The answer would seem to be that they have despaired of influencing events through the normal processes of party politics. Hitherto they had hoped to promote their liberal convictions by attempting to moderate and influence the official voice of the Opposition. Increasingly, however, this has meant modifying their language and compromising their principles, so as not to antagonise their more reactionary colleagues. No longer prepared to

accept these restraints they have now decided that they can better fulfil their function by speaking frankly from the outside rather than mutedly from the inside. For four years, of course—until the next election—their voices will be heard inside Parliament. It is all too possible, however, that their defection will cost them their seats at the next election, since they will then be fighting both the two main parties. Their willingness to take this risk, however, suggests that they have concluded that it is outside rather than inside Parliament that the true opposition must be formed—a conclusion very similar to that reached by the Opposition in Ghana.

While this development bodes ill for the future of healthy Parliamentary government in South Africa it is probably the only constructive course for liberals to take. Numbering only a handful they cannot make their voice effective within the party system. But as a fervent and articulate group outside, free to speak the truth, and to co-operate with the non-white groups in extra-Parliamentary—though not, of course, revolutionary—activities, they may hope eventually to dent the mental iron curtain which divides blacks from whites in their unhappy land. Henceforth South Africa will have a few bold voices unfettered by the restraints of party politics. Although they cannot hope to influence events from within the two parties—which they have more and more failed to do anyhow—it is possible that from the outside their voices will make up in clarity and truth what they have lost in political weight.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Backlys Arcade, 38 Market Street, Cor Diagonal & Market Sts., Johannesburg. Phone 33-1654

Mboya Reacts Sharply To Formation Of New Kenya Party

(Continued from front page)

"Free The Mau Mau"

One of the signatories, Mr. Odinga, said that the demands for the release of Jomo Kenyatta "and all African detainees The six African elected members who signed the statement, he went on, believed that the best form of rehabilitation was for detainees to return to their people.

Asked about the statement's reference to "foreign military bases." Mr. Odinga said they regarded British bases as foreign and British people as foreigners. As for the demand for reorganisation of the judiciary, Africans had no faith in the judiciary, particularly not in resident magistrates and district commissioners acting in a judicial capacity. Lack of confidence applied to courts at all levels—they did not believe they were "truly independent."

It is thought that the statement may bring about the end of the Kenya National party. Most of the African elected members are expected to join Mr Mboya's stand. Mr Mboya said: "I am convinced that the new Kenya group or the new Kenya National party are bound to fall as they

fail to appreciate African aspirations." He regarded them as feeble attempts to limit the spirit of nationalism.

Increasing Distrust

It appears that the motive of the new group is to force the European community into economic bankruptcy so as to press demands for the opening of the White Highlands. Most members of the European immigrant communities deeply distrust the intentions of the nationalists. The nationalist demand for a complete ban on European farmer immigration would have a very sad effect on the farming communities. The statement will cause further suspicion.—Reuter and British United Press.

DRY RED CHILLIES

Gross 33lbs Bags for 51/- Cash Accounts will be opened on receipt of two satisfactory references, and it is recommended that the first order be accompanied by Cash.

MAARMANS (Pty) Ltd.

Box 26. Phone 128, BRITS. Transvaal.

BOOKS OF GREAT SUCCESS TO YOUR FUTURE IN BUSINESS

JUST ARRIVED

Commercial system of cutting fully detailed with diagrams of garments for you to cut any fashion	32/6
Easy cutting—packet size	25/-
Fashion in Blouse, Choli, Punjabi Sari with detailed style for women	4/6
Ramayan in English Valmiki	36/-
Prince Ajoyada—Story of Ramayan	12/6
Women of India—in their Beauty-Duty, with their customs—fully illustrated	27/6
Hindu manners, customs and their ceremonies—A Book of Details and Duties	35/-
Hindu Marriage and family in India	28/6
The Yoga System of Health—By Yogi Vithaldas Illustrated	22/6
Upanishads in 4 complete volumes	£5—10—0
Mahatma Gandhi in Pictures of New Light	£5—10—0
Heaven Lies Within Us—a book about your future in this Life	25/-
Indian Cookings, Sweets, Pickles, Curry Khadi and Khichadi etc., etc.	12/6

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. (Est. 1932) P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

"Observer" Reviews Report Which Partially Exonerated Banda

THE judgment of the Devlin Commission on Nyasaland is fair but devastating. Its judicial tone bears the unmistakable quality of its chairman, Mr. Justice Devlin. But it is not important only as a judicial statement; it ranks as perhaps the best study in modern colonial politics ever written.

The four authors of the report were carefully chosen for their special attributes. Mr. Justice Devlin is one of the greatest lawyers of his day. Sir P. Wyn-Harris spent his whole working life in colonial administration, ending as Governor of the Gambia. Brigadier E. T. Williams was Director of Intelligence on Field Marshal Montgomery's Staff. Sir J. Ure Primrose is the Lord Provost of Perth. All are conservatives, a point worth remembering in view of the wrath with which their report has been received by a nettled Government.

A Headlong Conflict

The Commission reports that the troubles in the Protectorate started long before the disturbances that led to a state of emergency earlier this year. Its roots lay in the British Parliament's 1953 decision to force Nyasaland into the political strait-jacket of the Central African Federation against the feelings of the African inhabitants. "Opposition to the Federation," the Commission found, "was deeply rooted and almost universally held."

The decision on Federation produced a headlong conflict between the "benevolent despotic" Government, which was expected to make Federation work, and a frustrated nationalist movement which, step by step, turned towards extremism and even to violence in its efforts to break out of the straight-jacket. The Government sought by oppressive restrictions to overcome the opposition of the African National Congress, the Congress, in its turn, resorted to intimidation, though the "extent and effect" of this, says the Commission, "was exaggerated." The conflict over Federation led to "a deep and bitter division of opinion separating the Government from the people."

Thus, long before the President of Congress, Dr. Hastings K. Banda, returned home in July, 1958, "the prospect of collision sooner or later was almost certain."

Here was the real dilemma that faced the Governor, Sir Robert Armitage—a liberal-

minded man expected to achieve what no other Governor in his place could have achieved—and Dr. Hastings Banda. Each was pushed forward by the logic of events created by this dilemma.

For six years the critics of Federation had tried to convey the sense of this growing crisis, while the Government and the apologists for Federation tried either to deny these dangers or to minimise them. The Commission leaves no room for doubt as to who was right.

So much for the background to the emergency that finally came last March. It was wrong to suggest, as the Government now does, that its critics were opposed to the declaration of the emergency or that they denied the existence of violence and lawlessness in Nyasaland. The criticism was over the

policies that resulted in the breakdown of law and order, and drove embittered Africans to violence as their remedy for securing an effective political voice. Admittedly, the critics complained that the emergency was forced on a reluctant Governor by the Federal Prime Minister. The Commission finds that this latter complaint was unjustified. It also says that in the situation which had developed, the Government had either "to act or abdicate."

Misrepresented Or Distorted

The gravamen of the charges made against the Government at the time was that it had failed to substantiate its allegation that Dr. Hastings Banda and other Congress leaders had planned to massacre Europeans and Africans through a carefully prepared "murder plot." This plot is supposed to have been hatched in a secret forest hide-out. The existence of such a plot and of Dr. Banda's complicity in it were seriously questioned.

The Commission states that there was talk of beating and killing Europeans, "but not of cold-blooded assassination or

massacre." It does not think that "there was anything that can be called a plot, nor, except in a very loose sense of the word, a plan."

The Mau-Mau-like bush meeting turns out to have been a very different thing from the picture of it presented by the Governor and widely published at the time in British newspapers. Although it was held in secret, there was "nothing sinister" about it. Robbed of its primeval colour, it was nothing more than an emergency conference of Congress held in the open air.

Nor is this all. The Commission finds important instances where the White Paper either misrepresents or distorts the views and actions of Congress, and especially those of Dr. Banda. The White Paper had sought to represent Dr. Banda as an irresponsible, inflexible and racist-minded politician. The Commission takes a very different view of him.

Although he does not emerge from the report as a lily-white saint, the Commission describes him as a charming and frank person—if not a modest one—and by no means as inflexible as the Government would have one believe. He complained "with much justification" of the way his speeches had been summarised in the White Paper. To say that he was unwilling to compromise with the Government "is not true".

Faith In Banda Vindicated

Although he freely admitted that he chose to work with the most important young men rather than with the moderate, older and discredited Congress leaders, he always sought to oppose anti-European feelings. His policy was against violence, but he was not prepared to rule it out under all circumstances. Most importantly, the Commission thinks "that Dr. Banda would never approve a policy of murder and that he would have intervened decisively if he had thought it was so much as being discussed." The Commission thus completely vindicates those whose faith in Dr. Banda remained unshaken in the face of the Government's hostile attacks on him.

The same cannot be said of some of Dr. Banda's lieutenants who come much less well out of the scrutiny than their leader in so far as their willingness to use violence goes. Describing the relationship between Dr. Banda and his lieutenants, the

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	6 Records	49/6
Pyees	5 "	41/3
D. K. Kabira Roya	4 "	33/-
Abhiman	3 "	24/9
Janam Janam Ki Fero	5 "	41/3
Johnny Walker	3 "	24/9
Ayodhyapati	5 "	41/3

INDIA PRESS RECORDS

Taliesin	5 Records	50/-
Pehli Jhalak	6 "	60/-
Halaku	4 "	40/-
Babaar	2 "	20/-
Sarwan Kumar (Drama)	2 "	20/-
Love Numbers Bhabul Baraat and Badal		30/-

Packing, Postage and C.O.D. charges 7/6 Extra

Obtainable at Our Only Address:

BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS,

286 Grey Street, DURBAN.

Commission is willing to believe that he was not always kept fully aware of actions which his subordinates knew would be unacceptable to him.

While the Commission is fully alive to the difficulties faced by the Administration in Nyasaland, important aspects of its policy are criticised. The report records disturbing incidents in arresting Congress leaders and in repressing Congress once it had been declared an illegal organisation. The Commission found no grounds for suggesting that the troops were "trigger-happy." And although it recognises that there is "no room for Hyde Park in Nyasaland," it raises important questions about freedom of speech and organisation.

Congress And Violence

To sum up. The British and Nyasaland Governments are found to have been justified in declaring a state of emergency, although not on the ground of the sensational "massacre plot"; they were right to believe that Congress was turning towards violence; the decision to call in troops was taken on the initiative of the Governor and not of Sir Roy Welensby. But the Government is guilty of the major charges levelled against

it in that there was no "murder plot"; Dr. Banda was falsely accused; the situation after the imposition of Federation had been allowed to deteriorate to the point where a conflict had become inevitable.

The African National Congress is guilty of having shown itself willing to countenance violence, although it had not drawn up any plan for a policy of violence. In its favour is the fact that its views on Federation and its demands for constitutional reform had received no consideration. The weight of oppressive measures had been placed upon it; and although it had practised intimidation in the lower cadres of the organisation, this was not the policy of the top leadership.

Unmistakable Verdict

Dr. Hastings Banda is acquitted on all the serious charges levelled against him. He emerges with an almost blameless character, except that he might have been expected publicly to condemn violence (which he had all along done privately), and that he had not exercised sufficient control over some of his lieutenants, who appear to have succeeded in pushing Congress towards vio-

lence after long resistance to such a policy.

The Commission's job was not to apportion guilt or to propose remedies. But its judicial verdict is unmistakable.

Nyasaland to-day, says the Commission, is a police State. All the effective African leaders are in prison; constitutional

reforms are in abeyance; tension remains high. It can be brought back into the way, peaceful and democratic government only if the findings of the Commission are understood and acted upon. All power must flow from a recognition of the strength of the African Congress and of the African "almost universal" opposition to Federation.

Ahidjo Sarcastic About Ghana's Position

BEFORE his departure for France Premier Ahidjo had this to say about the Monrovia Conference: "Its conclusions were very moderate. The conference congratulated the Cameroons on its being granted independence despite the opposition of Felix Moumie and the powers backing him. As for the hopes of seeing elections held under U. N. Supervision before December 31, it is an old theme with which we are familiar but which does not seem to have been stated with much conviction. The politicians of nine states which took part in the conference are not so naive

as to think that their voice will be listened to." Premier Ahidjo added ironically that in a few months the Cameroons would be fully independent, while Nkrumah is still discussing with London Ghana's wish to be a republic. "We shall give ourselves the constitution of our choice without consulting anybody," he added. Referring to the Monrovia conference's call for a meeting with the opposition, Premier Ahidjo recalled that under the terms of the amnesty Cameroons citizens living abroad were invited to return home and discuss with him the country's future.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The
New India Assurance
Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Kerala To Vote Next Year?

NEW elections, says the "New York Times" quoting Governor B. Ramakrishna Rao, are expected to be held in the State of Kerala in January or early February.

Governor Rao has been administering Kerala on behalf of President Rajendra Prasad since the central Government dissolved the state's Communist regime on July 31.

Mr. Rao told reporters there had been complaints that the Communists were manipulating the voting list in some areas. An election commissioner is making a study in these districts.

The governor also announced that more than 5,000 persons who had been arrested or detained by the former Communist government had been released. The fewer than 2,000 who remain in jail are expected to be released soon.

Before the state government was removed, opposition groups had staged a long campaign of non-violent resistance. The opposition accused the Communist government of corruption and of using illegal means to tighten its grip on the southern Indian state.

"The Times" On Monrovia Conference

REFERRING to the recent conference at Monrovia of representatives of nine independent African states, and to the similar conference held in Accra about a year ago, "The London Times" says that neither at Accra nor at Monrovia has any formal association been established. The states belong to no league, and have no secretarial machinery in permanent being. "The Times" writes: "At least the nucleus of a club has been established, in which the old hands like Ethiopia and Liberia mix on terms of equality with newcomers like Ghana and Guinea. This can have the effect of making the plunge into independence less alarming for those African countries which are approaching the brink. It also gives the present club members a certain visible seniority which they may find useful if some members throw their weight about too much after election."

Meer Asks For Municipal Vote

ADDRESSING the Commission to go into the question of extending Verulam's boundaries on behalf of Indian and African organisations, Mr. I. C. Meer lodged a strong plea for the extension of the Municipal vote to the non-Whites.

He asked the Verulam Town Board to support the Durban Mayor's plea for giving the votes to the Non-Whites.

A memorandum presented on behalf of the Indian Ratepayers Association demanded direct representation on the Verulam Town Board.

Afro-Asians Meet In Japan

A NATIONAL meeting for Afro-Asian solidarity was held in Tokyo August 11, participated in by some 60 Japanese and foreign representatives, including delegates from Russia, Rumania, Algeria and Mongolia who took part in the recent World Conference Against Atomic and Hydrogen Bombs in Hiroshima. Resolution supporting the Afro-Asian peoples conference in Guinea, West Africa, in January 1960 was adopted. Other resolutions approved included one opposing the planned revision of the security treaty. The meeting was sponsored by the Japan Afro-Asian Solidarity Committee.

Mtemvu Opposes Multi-Racialism

DUKERI MTEMVU president of the African National Congress in Tanganyika, issued a statement on August 19 criticizing the All-Moslem National Union of Tanganyika which he described as a "Tanu baby." He urges that it should be eliminated. He said no respectable person should expect to have anything to do with a body that urged to delay self-rule, promote multiracialism, and divide the country into religious and non-religious states. The statement adds: "I do not mind whether the minister in this country is a Lutheran, Catholic, Moslem, or pagan provided he is an indigenous African. For the All-Moslem National Union to claim to speak for Moslems on political matters," said Mr. Mtemvu "is to jeopardize the position of Moslems in this country."

Hammar-skjold Coming To Africa

SECRETARY GENERAL Dag Hammar-skjold announced on Thursday, August 13 that tentative travel plans had been made for his long-projected tour of northern and central Africa. Unless other developments intervene, he said, he will leave on December 23 to visit twenty-one African countries and territories, including some of the newly independent states in the area.

Mr. Hammar-skjold will visit Senegal, Guinea, Liberia, Ghana, Togoland, Nigeria, Yaounde and the French Cameroons. He said he hoped to be in the Cameroons on January 1, the date set for the independence of the area, which is under French trusteeship.

Mr. Hammar-skjold said he also planned to visit the British Cameroons, the Congo Republic and the Belgian Congo, Ruanda-Urundi, Tanganyika, Zanzibar, Uganda, Kenya, Somalia, Ethiopia, the Sudan, Tunisia and Morocco. He expects to return to New York about January 25.

T.U. Leaders For Vienna Conference

In the framework of an international solidarity action of the free trade unions, the Austrian Trade Union Federation (Vienna) has invited 14 African trade union officials for a six-week study tour through Austria. At the conclusion of their stay the African trade unionists will take part in the fourth national Austrian Trade Union congress in Vienna, Sept. 21 to 26.

India' Committee On Africa

THE first meeting of the Indian National Committee for Africa was held in Delhi on August 9. The committee, sponsored by the foreign relations department of the All-India Congress Committee, discussed problems relating to Africa, people of Indian origin in Africa, and African students in India. Members of the committee later met Nehru.

Uganda Passport Withdrawn

A "London Times" report states that the Uganda Government has withdrawn the passport of Mr. Joseph W. Kiwanuka, chairman of the Uganda National Congress, on his return from a visit to China, a Government spokesman said in Kampala. Mr. Kiwanuka went to China at the invitation of the Chinese People's Institute of Foreign Affairs. He met Marshal Chen Yi, deputy Prime Minister, during his visit.

In Cairo earlier last month he attended the "Uganda Day" celebrations sponsored by the Afro-Asian Solidarity Committee — Reuter.

Guinea Wants Tractors, Not Tanks

"Give us tractors... We do not need tanks or planes..."

This is what President Sekou Toure of Guinea will tell President Eisenhower on his visit to Washington in October as the official guest of the White House.

The statement summarizes the general attitude prevailing in this African republic, which is less than a year old.

All the emphasis is laid upon social and economic development, with no special interest shown in matching "military strength" with other small nations.

Want a £2,000 career, or just a job? Write today to the School of Accountancy for the free book "The Direct Way to Success" in Accountancy, Costing, Secretaryship, Building Societies, Municipal Services, B. Com., Degree. Let the School of Accountancy, backed by 50 years' educational experience, steer you to success. Write to The School of Accountancy, P.O. Box 4592, (Z) Johannesburg, and at 8th Floor, Mansion House, 12 Field Street, P.O. Box 1865' Durban Phone: 2-4068.

Phone 835-6786

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

THE
QUEENSLAND INSURANCE
 COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD,

DURBAN.

P. O. Box 476.

TELEPHONES 47453 & 47888.

Gramophone Records
 MADE IN INDIA — AT HALF PRICE

4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest films.

Also Urdu Quawalis; Hindi: Religious, Ramayan, Arthi,
 Bhajan and Drama Sets

Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/-

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING
 SELLING FAST.

Write for detail specification, gladly supplied on application.

NATIONAL RECORDS

18 Ajmori Arcade, off Grey Street,
 DURBAN. — Phone: 25628.

BOOKS FOR SALE

Ramanama—M. K. Gandhi	2.	6.
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	3
Gandhian Ethics—Benoy Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	10	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	8	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	5	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhiji (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	8	6
What Is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. R. V. Rao	3	0
Christianity Its Economy And Way Of Life —J. C. Kumarappa	2	3

Obtainable From :

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

Cable & Tel. Add. HARGVAN. Phone 29368

P. Hargovan & Co.
 (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
 Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
 Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
 DURBAN.

ઓપિનિયન

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 4d.

મહાત્મા ગાંધીજીના દરરો સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.
ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

યુદ્ધના સંભોગો અને અસાંતિ
ભંગે છે લાગે છે ત્યારે અદિસા
અને શાંતિના સિદ્ધાંતોને સો
પાદ કરે છે, પણ એ તો "અમ
લાગે ત્યારે કુવેા ખોદના નેવી
વાત છે."
—ચિંતક

પુસ્તક ૫૭ મુ—અંક ૩૫

તા. ૪ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૯.

છુટક નકલ પૈ. ૪

વિનોબાજી સાથે પ્રશ્નોત્તરી

પ્રશ્ન : નામસ્મરણથી જેમને આપણે ઇશ્ટ દેવતા તરીકે કહ્યા હોય તેની સાથે આપણા ચિત્તનું અનુસંધાન થાય એ હું કહી શકું છું. પણ તેનાથી વ્યાધિનિવારણ, આરોગ્ય પ્રાપ્તિ તેમજ અન્ય ભૌતિક લાભો થાય એમ આપના સામ્યસૂત્રના વિચારમાં આપ એક રચણે જણાવે છે તે સમજાતું નથી. આપના એ વિધાનોનો તકથી કોઈ મેળ બેસતો નથી.

ઉત્તર : ડેટલાંક દોનો મુળ મન હોય છે. ડેટલાંક દોનો કોઈ શારીરિક વિકૃતિનું પરિણામ હોય છે. જે દોનો મન સાથે સંબંધ હોય તે દોનો આવી રીતે નામસ્મરણ કરવાથી અથવા તે પવિત્ર પુસ્તકો રચવાથી નાણુદ થાય એ કહ્યા શકાય એમ છે. શારીરિક દોનો પણ નાણુદ થાય છે. તે આંખનો દેખતો થાય, બહેરો સાંભળતો થાય, લંબરો ચાલતો થાય એમ માનવાનું મારા મનનું વલણ છે. આ મારે મારી પાસે કોઈ તાર્કિક પ્રમાણ નથી.

પ્રશ્ન : પણ આ બાબતમાં આપણે કારણકાર્યોનો નિયમ જ્ઞાનમાં લેવો નોંધવો કે નહીં? જે બાબત કારણકાર્યોના નિયમ સાથે અનુસંધાન ન હોય તે સ્વીકારી કેમ શકાય?

ઉત્તર : ઇશ્વરને આપણે કારણકાર્યોનો નિયમ એકાંતપણે લાગુ પાડવો ન નોંધવો. દાખલા તરીકે આપણે હમેશા સ્વીકારતા આવ્યા છીએ કે કમનું ફળ અપાર હોવું નોંધવું. જન્મતો આ અબાધિત નિયમ છે એમ પણ આપણે માનીએ છીએ. એમ છતાં આપણે મનમાં ઉંડે ઉંડેથી એમ પણ માનીએ છીએ કે આપણા પાપ કર્મોની મારી મળતી નોંધવું. કારણ કે કર્મો કર્મોના ફળ ભોગવ્યા જ કરવાનાં હોય તે આપણે કોઈ દિવસ આરો જ ન આવે. એનો અર્થ એ થયો કે આપણાં દિલમાં કર્મોના કાનુન વિશે શકા છે તેવી જ શકા, ઇશ્વર ધારે તે કર્મોની મારી આપી શકે એ પ્રકારની પણ છે. ઇશ્વર પોતાના કાનુની સ્વતંત્ર છે અને કાનુન બદલ

જામને પણ કાર્ય કરી શકે. આમ વિચારવું મને વધારે સંયુક્તિત લાગે છે. આ સંયુક્તિત કદાચ ન હોય તે પણ જે ઇશ્વરી ચમત્કારો આપણે સાંભળી છીએ અને એની કોઈ કૃપાથી શારીરિક ખીમારીઓ નાણુદ થવાની ઘટનાઓ આપણા જીવનમાં આવે છે તે બધી યોગી કે કાલ્પનિક હોય છે એમ માની લેવાનું માફ વલણ નથી. આમ નામસ્મરણનું ઇશ્ટ ભૌતિક પરિણામ પણ કોઈ શકે એમ હું માનું છું.

પ્રશ્ન : આપ ભાગવતને પ્રુથ મહત્વ આપો છો. જે મુળ ભાગવત વાંચ્યું નથી. પણ નાજાબાઈ બટ્ટે 'લોક-ભાગવત' જે નામથી ભાગવતનો સંક્ષિપ્ત સાર પ્રગટ કર્યો છે-એ કે જે પણ ૬૦૦ પાનાં ઉપરનો ગ્રંથ છે -એ વાંચ્યું છે. તે તેનો ૧૨મો રકમ પાદ કરીએ તો આખીના ભાગવતમાં ગાંધી અને અત્યુક્તિ સિવાય મને કશું મારુમ પડ્યું નથી. તે આપ તને શા કારણે આટલું બહું મહત્વ આપો છો?

ઉત્તર : તમારો પ્રશ્ન સારો છે. ભાગવત મને પ્રિય ધર્મગ્રંથ છે. તેનું એક કારણ તે છે કે તેનું સંસ્કૃત અતિ ઉચ્ચ કોટિનું છે. બીજું ભાગવત સમજવા માટે-ભણવા માટે-ભક્તિની દ્રષ્ટિ નોંધવું તે કદાચ તમારા માં ન હોય. તેમાં બે ગાંધી અને અત્યુક્તિ જેવું પુષ્કળ આવે છે તે બાઈબલમાં પણ ખાસ કરી Old Testament માં આવી સામગ્રી પુષ્કળ ભરી છે. એમ છતાં એનું જેમ અનેક દ્રષ્ટિએ પુષ્કળ મહત્વ છે તેમ ભાગવતનું અનેક દ્રષ્ટિએ મારે મન પુષ્કળ મહત્વ છે.

પ્રશ્ન : ભાગવતમાં જે કૃષ્ણચરિત્રનો ભાગ આવે છે, તે કેવળ નવન શૂંઘારથી બરેલો હોઈને જુદાપણે ઉપજાવે તેવો છે. આ સંબંધમાં આપને શું કહેવાનું છે?

ઉત્તર : ભાગવતમાં આને લગતા પાંચ અધ્યાયો આવે છે. તેને 'રસ-પંચાધ્યાયો' કહે છે. આને કેવળ

સ્થુળ શૂંઘારના અર્થમાં લેવાનો નથી. આપણા ધાર્મિક ઇતિહાસમાં એક કાળ એવો આવ્યો કે જ્યારે અપુરુષના સંબંધને આત્મા પરમાત્માના અદ્વૈતના પ્રતીક તરીકે કલ્પવામાં આવ્યો અને એ સંબંધની પરિભાષામાં જ ભક્તિની સાધનાનો વિચાર કરવામાં આવ્યો. વળી આ અપુરુષનો સંબંધ

એટલે પતિપત્નીનો નહિ પણ તેમાં મુક્તપણનો ખ્યાલ આવે એટલે એક-મેક અપરિણીત હોય એવા અપુરુષના સંબંધની આ બાબતના સંદર્ભમાં કલ્પના કરવામાં આવી. આજની દ્રષ્ટિએ આ જરા કદંચુ લાગે છે. પણ તે કાળમાં તેમ નહિ હોય. દા. ત. તમે કદાચ જાણતા હશે કે બંગાળી ભાષામાં કિમાપદના રૂપોમાં વિગવેદ નથી.

—(ભૂમીપુત્ર'માંથી.)

ચીને કરેલો હાઈની સરહદ પર હુમલો

(અમારા ખાસ અભરપત્રી તરફથી)

હો જ્યાં એક દોઢ વર્ષથી લાલ ચીનના બંધકરે હાઈની સરહદ પર નાના નાના હુમલાઓ ચાલુ જ રાખ્યા હતાં પણ આ મહત્વના અને મોટા ન હોવાથી હાઈના વડા પ્રધાને આને બહુ ધ્યાન નહોતું આપ્યું. આમ છતાં એમને ચીન સરકારને પોતાનો વિરોધ હમેશા દર્શાવવા જ કહ્યો હતો.

હવે ચીન વધુ આગળ વધી હાઈની ઉત્તર સરહદ પર લગભગ એક હજાર માઈલના વિસ્તારમાં હુમલાઓ કરી રહ્યું છે. ચીન શા માટે હાઈ સાથે દુરમનાવટ બાધે છે એ વિશે હજી કોઈ સ્પષ્ટ નથી. ખાસ કરી જ્યારે ચીન અને હાઈ બાન્દુગ પરિપદમાં પંચ શીલા ઉપર સહી કરી તે ધ્યેય સ્વિકાર્યું હતું ત્યારે આ પમણુ તેનો ભંગ કરતું છે. આ ઉપરાંત પંડીત નહેરૂ ચીનને યુનેમાં સ્થાન મળે તે માટે હમેશા પોતાનો અવાજ યુને સમક્ષ રજુ કરે છે.

પશ્ચિમના રાજકીય મત્સદીઓ એમ માને છે કે આ બીના બહુ મંબીર નથી આથી દુનીયાની શાંતિને કાંઈ જ ઘટકો નહીં પહેચે અમેરીકાના ઉપ-પ્રમુખ મી. નીક્સને જ્યારે પત્રોમાંને જુલાઈનું હતું કે, "ચિનનું આ પમણુ મુખ્યત્વે બધું છે કારણ ચીન શું કરવા ઇચ્છે છે તે સમજી શકાતું નથી. છતાં ચીન એ જાણી લે કે, આજે બધા તેન કોમ્યુનીસ્ટ દેશો હાઈ સાથે હોવા છે અને પંડીત નહેરૂની ઇચ્છા જાણતા જ તેમનું બંધકરે હાઈના જવાબ માટે મોકલી દેવામાં આવશે."

પોતાનો વિસ્તાર વધારવા આજુ બાજુ ના નાના નાના દેશો પર ચલાઈ કરી પોતાનામાં ભેળવી દે છે. હવેલા વરસો માં એવા નાના નાના ટાપુઓ પર ગોળીબાર કરવાનું આપણે જાણીએ જ છીએ. આ પહેલા રશ્યન અને જર્મો માં પણ હુપો જળવો કહ્યો હતો. તાન્તરમાં ટીબેટની સ્થિતિ તો જાણી એજ છીએ. ચીન માનતું કે પંચ-શીલાના કરારથી હાઈ મેચી સંબંધ તોડસે નહી અને સહકાર આપતું રહેશે. જ્યારે એના આ કાર્યોનો હાઈ વિરોધ કહ્યો અને ટીબેટને મદદરૂપ બન્યું અને હાઈમાં પણ કોમ્યુનીસ્ટ પ્રાંત કરાયા અને બીજા કોમ્યુનીસ્ટોને હાઈ મચક ન આપી તેથી પણ ચીનને ચુરસો ચલ્લો હોવાનો સંભવ છે.

આ બધું જોતા છતાં મહત્વનું તો એ છે કે દુનીયાના નકશામાં હાઈ અને ચીન બંને પહાટ દેશો હતાં. લગભગ બંનેની પ્રમતી સાથે સાથે જ ઘટ પણ હાઈ સહકાર નીતિને લઈ હાઈ ચીન કરતાં વધુ આગળ વધી મળ્યું. ચીન સમને છે કે જો તે હાઈ પર હુમલો કરશે તો તે ખલાસ થશે. પણ તે જાણવા છતાં એને આ સાદસ બધું પમણુ બધું છે. આ પરથી એજ સિદ્ધ થાય છે કે હાઈની સુતકાષ્ટ તો તે ગેરલાભ ઉઠાવી રહ્યું છે.

ચીનનો જે ભાગ કોમ્યુનીસ્ટોના હાથમાં છે તેના સત્તાધીશો બહુ મહત્વ કાંક્ષા સેવે છે. અને તેથી ધીમે ધીમે

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

મુકવાર તા. ૪ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૯.

હોંદ અને ચીન વચ્ચે મતભેદ

ટીબેટમાં વસતા હોંદી લોકો તરફના કોમ્યુનિસ્ટ ચીનના વળણથી અને હીમાલયની સરહદ પર થતા ચીનના હુમલાથી પંડીત જ્ઞાનકંઠલાલજી જે મુશ્કેલીમાં મુકાયા છે તે ખાસ કરીને સાઉથ આફ્રિકાના લોકોને અને સામાન્ય રીતે સમસ્ત જંગતના લોકોને એક બોધ પાઠ રૂપે છે.

આ બીના સાફ સાફ આપણને કહે છે કે કોમ્યુનિસ્ટો સાથે મૈત્રી બાંધવી કે તેમની સાથે અઠડામણમાં પડવું એ ઘણું તુકશાન કરતા છે. ઘણા સમયથી પંડીત નહેરૂ લાલ ચીનને યુનોર્નું સભ્ય બનાવવા મથી રહ્યા હતાં. પંડીત નહેરૂ બધાની મૈત્રી અને હૃદયજીવી લેવાની નીતિ રાખે છે. ટીબેટમાં થએલી અઠડામણને પ્રસંગે એમને લીધેલુ વળણ પહેલા સમજી શકાયું નહોતું. જ્યારે હોંદની ધારાસભામાં અને ત્યાંના છાપામાં ટીબેટના પગલાને સખત વખોડવામાં આવતું ત્યારે પંડીત નહેરૂ એને વખોડતા અચકાતા, છેવટે ટીબેટની સ્વતંત્રતાનો નાશ થયા પછી એનો સખત વિરોધ કર્યો.

આ બધુ જોતા જો એમ આશા રાખવામાં આવે કે લાલ ચીને પંડીત નહેરૂને આઘાત પહોચાડનારું પગલુ ન ભરવુ જોઈએ તો તે વધુ પડતી છે. ચીનના મૈત્રી સંબંધને પરીણામે જ આજે હોંદને આ કંફોડી સ્થિતિમાં મુકાવવું પડ્યું છે.

આ નીવાય બીજી અગત્યની બીના એ છે કે, પશ્ચીમના શાહીવાદના નાશ પછી, બીજી એક જુલમી નીતિનો ઉદય થઈ રહ્યો છે. રશીયા અને ચીન હુનીયાના બીજા સમસ્ત દેશોને પોતાની પાંખ નીચે લેવા ઇચ્છે છે અને તેમ કરવામાં જરા પણ ડોઢાના દિલ કે બાવનાનો વિચાર કરે તેમ તે નથી. રશીયા અને ચીનમાં જે સાફ છે તે લેવાની પંડીત નહેરૂની નીતિ ઘણી જોખમ ભરી છે. કોમ્યુનિસ્ટોને જો જરા પણ બહેમ જાય કે તેમના મિત્રો નબળા છે તો તુસ્ત મૈત્રીને બાજુએ ફગાવી પાછળથી છરો લોકે એવા છે.

હોંદ પરના આ આક્રમણથી દક્ષિણ આફ્રિકાના બીન-જોરા મેતાએ જો સમજે કે તેઓ ચીન-અને રશીયાની ઇલાયદાપણુની વિરોધી નીતિને લઈ તેઓ તે દેશોની જે વાહવાહ કરે છે અને તેની મદદ માટે આશા રાખે છે તે ઘણું જોડું કરે છે. જો કોમ્યુનિસ્ટ સાથે વધુ મૈત્રી સંબંધ બાંધશે તો તેઓએ ધ્યાનમાં રાખવાનું છે કે જે કરાડો લોકોને આઝાદી તરફ દોરવામાં આવે છે તેમને ખતરામાં તેઓ નાખશે. ટીબેટ અને હોંદ પરના આ હુમલાથી અ પછે એક પાઠ શીખીએ.

હુનીયાના બાકીના દેશોને હિમાલયની તળટીમાં યદ રહેલો આ બનાવ કદાચ ત્રીજા વિશ્વ યુદ્ધ તરફ દોરશે અને તેવું અંતીમ પરીણામ કોઈ કહી શકે તેમ નથી.

દક્ષિણ આફ્રિકાના લીબરલો

(લંડનના ‘ટેલીગ્રાફ’ પત્રના તા. ૨૫-૮-૫૯ના અભિવેખનો અનુવાદ.)

દક્ષિણ આફ્રિકાના વિરૂદ્ધ પક્ષમાંથી છુટી પડેલા લીબરલ મત ધરાવતા ૧૨ સભ્યોના પક્ષમાંથી બહારની દુનીયાને એમ લાગશે કે ત્યાંની નેશનાલીસ્ટ સરકાર પર જે કાંઈ થોડા અકુશ હતા તે પણ હવે દુર થયેલ. પક્ષમાંથી છુટા પડેલા સભ્યોના આ પક્ષમાંથી એટલી ખાતી થઈ છે કે હવે એક પણ પક્ષ એવો નથી કે જે જાતીભેદની નીતિને વિરોધ કરીને સુટણીમાં જીત મેળવી શકે. જ્યારે સુધી ધારા સભાના વિરોધ પક્ષમાં આ થોડા લીબરલો હતા ત્યાં સુધી એટલી તે આશા હતી કે બાકીમાં દક્ષિણ આફ્રિકામાં એવી સરકાર આવશે કે જે જાતીભેદની નીતિમાં એટલી બધી હદે ખરાબ નહી બને. પણ લાગે છે કે, હવે આપણે આ આશા પણ છોડી દેવી જોઈશે. વિરોધ પક્ષના આ બંધાણનો એટલોજ અર્થ નથી કે આનાથી નેશનાલીસ્ટોનેજ વધારે બળ મળ્યું છે પણ એ પગલુ આપણને કહે છે કે, જે કદી વિરોધ પક્ષ સુટણી જીતીને રાજ કરવા માટે તો એની પણ જાતી ભેદની નીતી નેશનાલીસ્ટ સરકાર જેટલીજ ખરાબ હશે. ટુંકમાં, જાતી ભેદની નીતી વિરો એટલુંજ કહી શકાય કે જે જે પક્ષો હાલમાં સુટણી જીતવાની સ્થિતિમાં છે એ બંને પક્ષો આ વિરો સરખાજ છે. એ જે વચ્ચે તફાવત ફક્ત બાધાનોજ છે.

વિરૂદ્ધ પક્ષમાંથી જુદા થએલા ૧૧ સભ્યો બહુ સારી રીતે જાણતા હશે કે એમના પગલાનું પરીણામ શું આવશે. આથી એમ પ્રશ્ન છે કે કે જે જાણતા હતાં આનું પગલું શા માટે તેઓએ બહુ? એનો જવાબ એકજ છે અને એ છે કે એ લોકો ઇચ્છતાં હતા એ મુજબ વિરૂદ્ધ પક્ષમાં રહીને તેઓ ખાસ કાંઈ કરી નહી શક્યા. એમની આશા હતી કે વિરૂદ્ધ પક્ષમાં રહીને પણ એમના મતનો ધીમે ધીમે પ્રચાર કરી લીબરલ પક્ષનો ફેલાવો કરવો પણ એમને જોયું કે વધારેને વધારે એ પક્ષમાં રહેવા ખાતર અને વિરોધ પક્ષના મેતાએને નારાજ ન કરવા ખાતર એમને ઘણા એમના વિચારોને જતા કરવા પડતા હતા. આવી પરિસ્થિતિથી ઇંટાળવાથી અને એમને લાગ્ય કે, તેઓ બહાર રહી વધારે સારી રીતે વિરોધ કરી શકશે એ કારણેજ છુટા થયા. હજી સાર વર્ષો સુધી એટલે બીજી સુટણીના વખત સુધી આ સભ્યો પાર્લામેન્ટમાં ભાગ લેશે. પણ બનના એમ છે કે એમનો લીબરલ મતને લીધે બીજી સુટણીમાં એ લોકો હારી

જશે કારણુ જારે તેઓ જે મોટા પક્ષના વિરોધી તરીકે જમા હશે. આ જોખમ ખેડવાની એમની તકવારી ખતાવે છે કે એ લોકો માને છે કે પાર્લામેન્ટમાં નહી પણ એની બહાર રહી અને ખરા વિરોધ પક્ષ જો કરવો જરૂરી છે.

આ બધા બનાવો દક્ષિણ આફ્રિકા માટે જ્યારે ખરાબ છે ત્યારે એમ માનવુ પડે છે કે એક માત્ર આજ (અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૩૪૪)

અમારા અભિનંદન

ગુજરાત યોગ વરસો દરમ્યાન આ પત્રોનું સંચાલન હું કરું છું. આ વખત દરમ્યાન ઘણા મિત્રોએ આ સંસ્થા અને આ પત્રો પોતાનાજ સમજી મને મદદ કરી છે. ખાસ કરી ઠાંસવાલમાં છેલ્લા ત્રણ સાર વરસથી ઉધરાણીનું કામ લાંબા નવ જુવાનોએ ઉપાડી લીધું છે જેને માટે આ સંસ્થા તેમની ઘણી આભારી છે.

શ્રી ભીખાલાલ માસ્તરની દોરવણી નીચે સર્વેશ્રી જુલાબાઈ માધવજી પટેલ વંસતબાઈ જ્ઞાનબાઈ નાયક, માણીકમ નાયક, રજનીકાંત માસ્તર, હમેશા ઉત્સાહથી કામ કરતા રહ્યા છે. એમનો આભાર મારે ખરા દિલથી જાહેરમાં માનવો મોજબજ મહાપ. આથી મારા અભિનંદન સાથે તેમનો આભાર માનું છું.

આ ઉપરાંત સર્વેશ્રી નારણબાઈ બાણાબાઈ, જુલાબાઈ મકનજી બેમાલ, મોરારબાઈ સુખાબાઈ પ્રિટોરીયા, રામબાઈ બખતજી, (ખાસ તેમની વૃદ્ધા વરયા હતાં ફરીને ઉધરાવે છે) બાણા બાઈ કે. પટેલ, હમનબાઈ નાયક રૂડીપોટ વિગેરે પણ મદદો આપતા રહે છે. એમનો પણ હું આભાર માનું છું.

ઠાંસવાલમાં કેટલીક બેનોએ પણ આ પત્રોને ચાલુ રાખવા પોતાનો ફાળો ઉત્સાહથી આપ્યો છે એમનો પણ અરે આભાર માનું છું.

હવે ફરી સમય પાક્યો છે કે ચઢી અએલી ઉધરાણી ઘેરેઘેર ફરી ઉધરાવવી જરૂરી છે. આ વરસના આ છેલ્લા પાંચ માસનો ખરચ તે સિવાય નહી રહે નહીં જ. આશા છે આ મુવકો બારજે આવે ત્યારે ગ્રાહી તેમને મદદ રૂપ બનશે.

વ્યાવસ્થાપક,
સુશીલા માંધી
ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

વૃદ્ધાની શિખામણ

રજી કરનાર: શ્રી છમનલાલ ડી. મિસ્ત્રી, ડાવલ.

મોક્ષ સામ્રાજ્ય અને મોક્ષ વંશના રચાપનાર, મોક્ષ શહેનશાહ બાબર ન્યારે ભારત પર ચડાઈ કરી આવ્યા હતા. ભારતી આ વાત છે. એક વાર મોક્ષ સમ્રાટ બાબર છુપા વેશમાં ભારતના ગામડામાં બગીચા રચા હતા. તે એ ત્રણ દિવસોના છુપ્યા હતા. વળી યાક પશુ લાગેલા ન હતો. એટલે એક મામમાં નાકે આવેલી એક પ્રજાપતિ વૃદ્ધાની કુંપડી એ વસામો લેવા બેઠો.

વૃદ્ધા ધરમાંથી બદાર નીકળી અને બાબરને આવકાર આપ્યો, ધરમાં ખાટલા પાથરી આપ્યો, દાય પગે ધોવા ગરમ પાણી આપ્યું, યાક ઉતારવા બાબર ખાટલા પર નિરતિ સુતા. મોક્ષ સમ્રાટ સુતા સુતા વિચારવા લાગ્યા, "ભારતિય પ્રજાજનો માં કેવો વિવેક, વિનય છે. કેવું મુદર અતિથિનું સ્વામત કરવામાં આવે છે, અરેબર! ને દેશમાં આવાં વિનયી, વિવેકી મનુષ્યો દોષ ને દેશ જરૂર આમળ આવવાનો, તેમને ઠાક પણ સતા અટકાવી શકતી નથી. આવે વિચાર કરે છે. એટલામાં વૃદ્ધા સ્વાદિષ્ટ

રસોઈ બનાવી લાવી. અને બાબરને ખુબ આગ્રહ કરી કરીને જમાડવા મેસાડ્યા. બાદશાહ બાબર એ ત્રણ દિવસના છુપ્યા હતા. છુપ કઠકીને લાગેલી હતી. એટલે જપાટા બેર જમવા મોજબમાં દાય નાખ્યો, રસોઈ અરમ હતી. એટલે બાબર દાજ્યા, અને દાયને કુંકે મારવા લાગ્યા.

ડોસીમા બોલ્યાં, અરર! મેટા! બાબર! મોક્ષ સામ્રાજ્યના સમ્રાટ! તાજ! તમો ને આ સજ્યતા ન શોભે! આમ ઉતાવળથી રસોઈમાં દાય ના નાખાય! પરંતુ મેટા! બાબર! ઉતાવળ કરતાં ધીરજથી રસોઈ ટાડી પડતા દધને એક ખુજેથી (ખાજુથી) જમવાનું શરૂ કરવું હતું. જેથી તમારો દાય ન દાઝી જત મારા મેટા! હાંડગીનાં કાર્યો ધીરજથી અને એક ખાજુથી શરૂ કરવા, હાંડલા હાંડલા ખતી, છુપ્યા વડતી માફક એકદમ દાય ન મારવો. બાબરની માફક રસોઈ પર દાય મારવાથી ઠાઝી જવાય છે, તેમ! બવિષ્યમાં ધીરજથી કામ લે ને! આટલી જ આ વૃદ્ધાની શિખા

મણુ છે. અને તે ધ્યાનમાં રાખ ને. વૃદ્ધા આમળ બાબર જાહેર થઈ જવાથી અચરત પામી ગયો. તે વિચારવા લાગ્યો. આ ડોસી કેવી રીતે પોતાને ઝોળખી મધ દરી? પોતાના છુપાવેશમાં પણ પારખી કાઢ નાર ભારતિયજનો, ભારતની સંસ્કૃતિ, વૈભવ, યજમાનનું સ્વામત, વગેરે અન્ય શુભોથી ભરેલા ભારત દેશ જોઇને બાબર આક્રિન થઈ ગયો.

અત્યાર સુધીમાં તેની દીંદ પરની ચડાઈ અને લડાઈઓમાં નિષ્ફળતા પામવાનું કારણ સમજી ગયો. અને તેની ભુલો સમજાઈ. તેનું ઉતાવળીયા પણ સમજાઈ. આ વૃદ્ધાની શિખામણો બાદશાહ બાબરે બરાબર ધ્યાનમાં લીધી. અને તેને શરૂ આદેશ માની ભારતના દેશો એક પછી એક છતવા લાગ્યો. દરેક લડાઈઓમાં ધીરજથી અંતપુર્વક ડોસીમાની શિખ પ્રમાણે વર્તવા લાગ્યો. રાજપુત હોઠી રાજાઓ, મોજશીખ, કસંપ, કપટ, ધૂપી, વગેરેમાં રચ્યા

વચ્ચાં રહેતા હોવાથી બાબરને વધુ અનુકળતા મળી, અને કુંક સમયમાં દીંદમાં મોક્ષવંશ, મોક્ષ સામ્રાજ્યની રચાપના કરી, ને વંશોમાં જમવિષ્યાત, કુંમાધુ, અકબર, જહાંગીર, જેવાં શુદ્ધિશાળી, લોકપ્રિય, અને ભારત દેશ ના ઇતિહાસને ઉજવતિના શિખરે પહોંચાડનાર ભારતને જમવિષ્યાત કરનાર મોક્ષ રાજાઓ થઈ ગયાં હતા.

પારસી વાચકોને સાલ સુખારક

સમરત યુનીયનની પારસી આલમ તા. ૧-૯-૫૯ના નવુ વર્ષ ઉજવશે. અમે અમારા પારસી વાંચકોને આ નવું સાલ સુખ અને શાંતી તથા સંતોષ અર્પુ નિવેડો એવી શુભેચ્છા પાઠવીએ છીએ.

શ્રીઓના અભિનંદન

આંતરરાષ્ટ્રીય શ્રીઓની સંરચાએ અર્જનની મુખ્ય ઓપીસેથી અમેરીકાના પ્રમુખને અને રશીયાના વડા પ્રધાનને એક સંદેશો મોકલતાં જણાવ્યું છે કે:

“અમારી શ્રીઓની આ આંતર-રાષ્ટ્રીય સંરચા કે જે દુનીયામાં શાંતી રચાવવાનું કાર્ય કરે છે તે અમેરીકા અને સોવિયટ રશીયાના જે સુખી-ઓની ધણી ઉત્ક્રાંતી વાટ જોવાતી બવિષ્યમાં મુલાકાતને ધણી દર્પ સાથે આવકારે છે. “આંતર રાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રમાં ધણી બંગાણો અને યુદ્ધના સંભવો ઉભા થયા ક્યાં છે એવા સમયમાં કે ન્યારે

પ્રત્યેક દેશ અને તેની પ્રજા ભયમાં છતી રવા છે ત્યારે તમારી આ મુલાકાત તરફ અમે ધણી આશા ભરી શીટ માંડીએ છીએ. આ અણુ યુદ્ધ માં તમ.રી એક મહાન રાષ્ટ્રના યુખી તરીકેની જવાબદારીઓ ધણી વધે છે. તમારી મુલાકાતનું પરિણામ શાંતી યુગમાં પરિણમો કે નેથી માતાઓ અને પતનીઓ ભય મુકત બને અને દુનીયા આનંદનું ધામ બને.

“આથી અમારા સમરત હૃદયની અમે શુભેચ્છાઓ પાઠવીએ છીએ. અને અંતકરણ પૂર્વક સંકાર અર્પણી છીએ.”

આફ્રિકન પરીષદ

લાઇબેરીયાના પાટનમર મોનરો-વીયા ખાતે નવ આઝાદ આફ્રિકન દેશોની ડોન્ડરન્સ લાઇબેરીયાના ડ્રે. ટયમ્બેનના પ્રમુખપદે શરૂ થઈ છે. આ પરીષદમાં ખાસ કરીને ૪૦ વર્ષથી આફ્રિકેરીયા અને ક્રીસ વચ્ચે ચાલી આવતી લડાઇનો અંત કેમ લાવવો એ મુખ્ય ચર્ચાનો વીધવ હોવા ઉપરાંત આફ્રિકેરીયાની સ્વતંત્રા એ પણ એક અમત્યનો પ્રશ્ન છે. ડ્રે. ટયમ્બેને ડોન્ડરન્સમાં જણાવ્યું હતું કે દાસ બધે જે સંભવેલી નીતિ ચાલી રહી છે તે રહામે મોકલસ નકકર પતલાં વેવાં જોઇએ કારણ એ નીતિ એ

માનવતા ઉપરના દુમલા જેવી છે. આફ્રિકેરીયાના જટીલ પ્રશ્નોની બાબત માં તેણે જણાવ્યું હતું કે કેરોમાં આફ્રિકેરીયાની જે કામગલાઉ સરકાર રચાઇ ને સરકારને માન્ય રાખવામાં આવે તેથી કંઈ આપણી લડત પુરી થતી નથી-ખાસ જરૂર તો એ છેલ્લે પાટલે બેટેલ એ પક્ષોને નરમ પાડી સમજાવી લેવા કરવાની છે.

—ડ્રે. યુસુબ મદમદ દે દુની ૫૦થી જન્મ જયંતી ઉજવવાનું ટ્રાંસિવાલ દુષ ક.એમે નકકી કયું છે.

શુભ પ્રસંગો માટે સેટ !

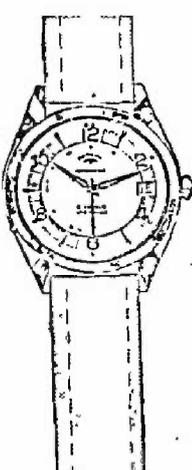
શ્રીઓ અને પુરૂપો માટે

ઘડિયાળ !

૧૭, ૨૨ અને ૨૫ જ્યુલનાં
ઓરોમિટીક કેલેન્ડર.

- * રોમર
- * રોલરી
- * લેકો
- * ડ્રસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂપોનાં શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે.

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૨.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

હિંદ અને ચીન

(અમારા ખાસ અખરપત્રી તરફથી)

હિંદ સરકારે ૧૯૫૪માં ચીન સાથે ટીબેટ ખાસમાં ને કરારો કર્યા હતા તેમાં કેટલાક ખાસ હકો ને ખીટને અપાવેલા તે જતા કર્યા હતા. પણ હોંદને ટીબેટ સાથેના સંબંધ વધી સહીઓથી ચાલુ રહ્યા છે. અને તેથી વેપાર અને જાત્રાઓ વિશે મધ્યી ચોખ્ખી રીતે છુટો આપતી કલમો દાખલ કરી હતી. હવે જે બધા હકો એક પછી એક ચીન પાછા ખેંચી રહ્યાં છે. પંડીત નરેન્દ્રએ કહ્યું છે એમ ચીને ટીબેટ અને હોંદ વચ્ચે ચાલતા વેપાર પર એટલો સખત અંકુશ મૂક્યો છે કે વેપાર લગભગ ભાંગી પડ્યો છે ફરી વેપાર ચાલુ કરવા માટેની હોંદની માંગણીઓ સ્વીકારવામાં નથી આવી એટલું જ નહીં પણ હદાસામાં હોંદના એલચીની ઝોશીસની આસપાસ લશ્કરી પહેરો મુકવામાં આવ્યો છે જેથી ટીબેટમાં રહેતા હોંદીઓ એમના એલચીની મદદ લઇ ન શકે. થોડા દિવસ પર પંડીત નરેન્દ્રએ જાહેર કહ્યું હતું કે ચીને હોંદી જાત્રાળુઓને અરજ કરી હતી કે આ વર્ષે તેઓ ટીબેટ ન

જાય. આવા બીજા વધુ કડવા હુકમો હોંદને ટીબેટ ખાસમાં પીવા પડ્યા છે. ઝોહામાં ઝોહા ત્રણ હોંદીઓને ચીને કેદ કર્યાં છે અને હોંદ સરકારના વીરોધો છતાં ચીન એમ કહે છે કે ને હોંદીઓ વધુ વર્ષોથી ટીબેટમાં રહ્યા છે એ હવે ચીની તરીકે ઝાળ-ખારો. આથી ચોખ્ખું દેખાય છે કે આ બધામાં ચીનનો ધરાહો છે કે ને થોડા હોંદીઓ છે એમને ટીબેટમાંથી કાઢી મુકવા અને ટીબેટને એવી રીતે વાડ કરી બંધ કરવું કે જેમ રહેલી રશીયામાં કયું હતું.

આ બધું શું કામ થાય છે? પંડીત જીએ થોડા વખત પર કહ્યું કે હોંદી જાત્રાળુઓને, જવાની મનાઇ કરી હતી કારણ ચીને ટીબેટમાં રહેલા બળવાખોરો પર હુમલો કરવાનું નક્કી કર્યું હતું. હજી અખર નથી કે ને પંડીતજી એ કહ્યું છે તે ચીન સરકાર તરફથી જાહેર મધ્યું છે કે શું, પણ જે ચીન સરકારે આ જાહેર કયું હોય તે વધુ આશ્ચર્ય-જનક બીના મણાય. વધુ વખતથી ચીન એમ જાણાવતું હતું કે ટીબેટન,

રહેવાસીઓએ વધુ ખુશીથી અને ખુલ્લા દિલે ચીનના લશ્કરને આવકાર આપ્યો છે. કારણ ચીન એમને ગુલામગીરીમાંથી મુક્ત કરવા આવ્યું છે. એ તેઓ જાણે છે. પણ હવે એમ જણાય છે કે હજી ગુલામીમાં માનનારા થોડા બળવાખોરો છે ખરા, જેથી ચીનને હજી લકાઇ ચાલુ રાખવી પડે છે. ચીન કદી બહારની દુનીયાને એમ મનાવી નહીં શકે કે ટીબેટનો બળવો જે ત્યાંના ભોંકા એ શરૂ કરેલો હતા.

આ બળવાખોરોનો જલદી નાશ કરવો એ ચીન માટે ઘણી અમત્યની વસ્તુ છે એમ ચીન માને છે. કારણ ચીનમાં પણ તેમની નીતીનો અમલ કરવામાં અડચણો પ્રજા તરફથી ઉભી કરવામાં આવે છે. અસુક તોફાન ફરતી ત્યાં યથા જ કરે છે અવરનવર પુશ અને દુકાળની પરિસ્થિતિ હોય છે. પણ બીજા તોફાનોનું મુખ્ય કારણ એ છે કે ચીન ઘણી વધારે પડતી મદતવકાંક્ષા રેવે છે. અને ચીન એમ માને છે કે ટીબેટમાં નવી ચીની સરકારનો સામનો કરવાનો તેમને હક નથી. આ અને બીજા બાબતોમાં કોમ્યુનિસ્ટ ચીન પહેલાના ચીનના બળવાખોર રાજાઓના જેમ વરતે છે. એ માને છે કે એમની સરહદમાં ને

થાય એમાં બીજાઓ એ દખલગીરી નહીં કરવી અને થોડું પણ એના કામ માં જરા પણ માથુ મારે તે તરત એમના તરફ દુસ્મનાવટ ઉભી કરે છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના લીબરલો

(૨૪૨ પાનાનું અનુસંધાન)

માર્ચ લીબરલ મત વાળાઓ માટે ખુલ્લો હતો. સંખ્યામાં વધુ પછાત હોવાને લીધે તેઓ પક્ષમાં રહીને એમનો સાદ સંભળાવી નહોતા શકતા. પણ બહાર રહીને, સાચુ બોલીને, અને બીન-જોરા પક્ષો સાથે મળીને ને જોરા અને બીન-જોરા વચ્ચે બેદ છે તેને છુટી શકશે. હવે પછી દક્ષિણ આફ્રિકામાં હોંમતવાન અને વિરોધી જોરાઓનો અવાજ આપણને સાંભળવા મળશે. આશા છે કે ને તેઓ હમણા સુધી કરવા નથી પામ્યા એ હવે કરી પતાવશે.

—વડા પ્રધાન નરેન્દ્રએ રશીયાના વડા પ્રધાનને અને અમેરીકાના પ્રમુખને એક પત્ર લખી જણાવ્યું છે કે તમારા બંનેની બાવી યુલાહાત મથરવી અને એક બીજાને વધુ નજીક લાવવાની નીવડે. અને દુનીયાની શાંતી માટેનું આ એક આમળ બરેહુ પત્રકુ બનો.

પુશ ખખર !

તમારા ખર્ચેલા પૈસાનું પુરવવતર મેળવો. દેશમાંથી આવો કે દરિયાપારથી, ફરવા માટે આવો કે બીજાને સ અર્થે, પણ દરબાન આવવાનું બને તે ઉમંમ બેર ચાલ્યા આવો.

પણ કયાં ?

નામ અને શરનાસું તમારી ડાયરીમાં લખી રાખો

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજટેરીયન લોજ

૧૨૬-૧૨૮ ગ્રી-સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, — ડરબન. — ફોન : ૬૭૫૭૨.

કારણ

આ એક એવું સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુખડતા, સુખવસ્થા અને આરામના દર્શન થાય છે અને જ્યાંથી સોશન બનર, બંદર નજીક પડે છે જેથી સમયનો ખચાવ અને હરવા ફરવામાં મોજ આવે છે.

- (૧) બહાર ગામ કે પરદેશથી આવનાર પેસેન્જરો માટે અગાઉથી ખખર આપશે તે રહેવા સુવા માટે રીઝર્વેશન થઇ શકશે.
- (૨) બોજનના પ્રખંધપર ભતિ દેખરેખ રખાય છે.
- (૩) લગ્ન અને તહેવારો માટે દરેક જાતની સ્વાઈકટ, સાત્વીક મીઠાઇ શુદ્ધ ધીમાંજ બનાવીએ છીએ.
- (૪) બહાર ગામના એકંદરે પર પુરતું ધ્યાન આપવામાં આવે છે. એક વખત ઝોડર આવી ખાતી કરવા લલામણુ છે.

સરકાર જાગૃત હોવાની નહેરૂની

ખાતરી

વડા પ્રધાન શ્રી નહેરૂએ લોકસભામાં જણાવ્યું હતું કે ચીનના અનાવાર મુખપત્રોમાં ભારત અને ભારતવાસીઓને "સાહીવાદીઓ" તરીકે વર્ણવીને જે ભારત વિરોધી પ્રચાર થઈ રહ્યો છે તે સામે વિરોધ નોંધાવતી એક યાદી ભારત સરકારે તૈયાર કરી છે. આ યાદીમાં ચીનના સરકારને મોક્ષી આપી છે.

લોકસભામાં રજૂ થયેલી સભા મોકુફીની બે દરખાસ્તો પરત્વે વડા પ્રધાન નિવેદન કરી રહ્યા હતા. પહેલી દરખાસ્તમાં સિક્કિમ, લડાખ અને જૂતાનની મુક્તિ અંગે યતા સામ્યવાદી પ્રચારને પ્રશ્ન ઉપરિચિત કરાયો છે. બીજી દરખાસ્ત ભારતની સલામતિને ભયમાં મૂકે એ રીતે સરહદ પર ચીની સેનાની યથા રહેલી જમાવટના પ્રશ્નને લગતી હતી.

શ્રી નહેરૂએ કહ્યું કે ભારત સરકારને આ માટે આધારભૂત માહિતી સંપૂર્ણ નથી; પરંતુ સરકાર આ ખાખત અંગે પુરેપુરી સાવધ અને સત્તમ છે. આપણને નિરાપત છે લાં સુધી એકમોહન સીમારેખા જ સરહદની રેખા છે. આ ખાખત કરાર, વપરાશ, અધિકાર અને જુગોળ એ દરેક દૃષ્ટિએ મજબૂત અને અદ્વર છે.

ભારત-ચીન સરહદના પ્રશ્ન અંગે વડા પ્રધાન શ્રી નહેરૂએ ઉપરના શબ્દોમાં ટકાર કરી ત્યારે સલામતિ તેમને તાજાંચીના મહામહાદેવી વધાવી લીધા હતા.

સ્વીકાર શ્રી અનંતશબ્દનમ આપંગરે જણાવ્યું હતું કે આ પ્રશ્નો અંગે મને જનસંધના શ્રી બાબુચેળી, શ્રી પાટીલ અને સમાજવાદી પક્ષના શ્રી વજરાજ સોમ તરફથી સભા મોકુફીની દરખાસ્તોને લગતી ખબર આપાઇ છે.

મુક્તિ આંદોલન

હરાવો દાખલ કરવા યોગ્ય છે એ બોલતાં શ્રી વજરાજસોમિ કહ્યું કે લડાખ, તિબેટ, સિક્કિમ અને જૂતાનના સમવાયી તંત્ર અંગે કોઈક યોજના ઘડાઈ રહી છે અને આ ચિરતારોને મુક્ત કરવા અંગે તિબેટવાસીઓની સંરચાઓ રચાઈ રહ્યાની અરવા પશુ પ્રસરી છે. ભારતની સલામતી માટે આ ખુબ જ અંગીર ખાખત છે.

મુક્તિની હાકલ

શ્રી બાબુચેળીએ જણાવ્યું કે તા. ૧૭ મી જુલાઈએ હદાસામા એક જંગી સભા મળી હતી અને તેમાં આ શબ્દોની મુક્તિની હાકલ કરતાં પ્રવચનો તિબેટના સામ્યવાદી આગેવાનોએ કર્યા હતાં. અને હવે પ્રમટ થયેલા હેવાલો પ્રમાણે સિક્કિમ અને જૂતાનની સરહદો

ઉપર ચીની સેનાની જમાવટ થઈ રહી છે. આ કંઈ દુપકાની દરખાસ્ત નથી; પરંતુ ભારતની સલામતને સંરક્ષણ મળવું જોઈએ. અને કોઈ પશુ રચણેથી અજુમતા બંધને પહેલાંની વળવું જ જોઈએ.

આ તો થવું જોઈએ

શ્રી નહેરૂએ કહ્યું કે ભારતની અખંડિતતા કોઈ પશુ બોગે જળવાવી જ જોઈએ એવા સંબોધના કથન સાથે હું સંપુર્ણપણે સંમત છું. એ ખાખતમાં કશી જ શંકા નથી. સભા મોકુફીની દરખાસ્તોના વિષયને નિરાપત છે ત્યાં સુધી આ દરખાસ્તો આજના અખખારી હેવાલોને આધારે રજૂ કરાઈ છે. આ હેવાલો લંડનના એક અખખારને મળેલા સંદેશાને આધારે છપાયા છે. આ અખખારમાં એક પ્રવચનનો એવો ઉલ્લેખ કરાયો છે કે

પ્રજુતામાં પગલાં "એક અનુલવી"

લ-જીવનનું સાચું સુખ મેને કહેવાય? દાખત-ગ્રેમ કમે કમે વૃદ્ધિ પામતો રાખવાનો રસ્તો શું? પરિશ્ચિત જીવન કેવી રીતે જીવવાથી આપણા મત જીવન માટે આપણે સંતોષ લઈ શકીએ, તેમજ મત જીવનના મધુર સ્મરણો તાલને કરી તેની મીઠાશ વારંવાર વાગોળી શકીએ?

ગ્રેમ એ દાખત્ય જીવનનો પાત્રો છે એ વાત સૌ કોઈ વિના વિલંબે સ્વીકારી શેશે. પતિ પતિને ગ્રેમ રસપર એક જીભ પ્રત્યે ગ્રેમ રાખવો એ લમ-જીવનની ફરજ છે એટલું જ નહિ પશુ ધર્મ પશુ છે. ગ્રેમ હોય ત્યાં વફાદારી અને વિશ્વાસ હોય જ. વફાદારી અને વિશ્વાસ વગર ગ્રેમ ટૂટી શકતો નથી. લમ-જીવનની બાબ મહેલાત રચવા માટે આટલું હલ્ય-ધન દરેક દંપતિ પાસે હોવું ખાસ આવશ્યક છે અસંખ્ય નાની મણાતી ખાખતો પશુ દંપતિ જીવનમાં બારે મદદવનો બામ જાવતી હોય છે. સમગ્ર કુટુંબમાં સુખ અને સંતોષ વ્યાપક બનાવવા માટે નાની ખાખતો પશુ બારે અસર-કારક બામ જાવતી જાય છે. ઝીણી વાતોની પશુ અગર દંપતિઓએ ઉપેક્ષા કરવી યોગ્ય નથી. આવા કેટલાક નાના મુદ્દાઓ જોઈએ.

પહેલાં તો દંપતિએ પરસ્પરમાં પુર્ણ શ્રદ્ધા મુકવી જોઈએ, તે સાથે

ચીની સરકારના તિબેટ ખાતેના પ્રતિ-નીધીને હદાસા મોકલવામાં આખાનું મનાય છે પ્રવચનનો હેવાલ મેં જોયો નથી પરંતુ ચીનના એક સત્તા વાર અખખારમાં અપાયેલા પ્રવચનના હેવાલ વિશે મને માહિતી છે જ. એ હેવાલ મેં વાંચ્યો છે. તેમાં લડાખ, સિક્કિમ અને જૂતાનની મુક્તિને લગતો કશો ઉલ્લેખ નથી.

ચીની દળોની કહેવાતી જમાવટ અંગે શ્રી નહેરૂએ કહ્યું કે હું માનું છું કે તિબેટમાં મોટી ચીની સેના છે. તિબેટ પરત્વેની એ વિશાળ સેના છે. બળવો આરંભાયો તે સમયે તિબેટમાં તે સેના આવી હતી. જો કેટલાં કે તેની મને અનુક માહિતી નથી. આપણી સરહદ પર વિશાળ સેનાની જમાવટ હોય એમ હું માનતો નથી, તો પશુ આપણે તે માટે સંપુર્ણ સત્તમ છીએ. જે મને વિશ્વાસપાત્ર માહિતી મળશે તો હું સંબાધકમાં રજૂ કરીશ.

વહેંચી લઈ અરધું કરી નાખવાની અને આનંદમાં ઉમેરા કરી તેને દિગ્વજ બનાવી દેવાની જગા દંપતિએ સાધ્ય કરવી જોઈએ.

દાખત્ય જીવન એટલે સંસારસુખી કે કુખી દર હાલતમાં ઘણું બાગે તે વૃદ્ધિ તો પામવાનો જ. મતલબ કે લમ-જીવનમાં ખાળકો તો યવાનાં અને બાળકોને અંગેની જવાબદારી પશુ દેશથી સ્વીકારી જ શેવાની. આ જવાબદારી અંગે માતા પિતાએ ઉત્સાહ રાખવાની જરૂર છે. ખાળકોના યોગ્ય ઉછેર લમ-જીવનને સમૃદ્ધ બનાવવામાં મદદવનો ભાગ બનવે છે. ખાળકોને પરત્વે માતા પિતાએ ઉત્સાહ સાથે પ્રમાણમાં ચીંતા રાખવી પશુ આવશ્યક છે. કારણ કે કાળજી બરેલી માવજત માટે ચીંતા ન હોય તો સુયોગ્ય ખાળ-ઉછેર શક્ય બનતો નથી.

પાછલા જીવનનાં સારાં મીઠાં સંસ્મરણો માને મત જીવનના અનુભવોનો સંગ્રહ પશુ દંપતિના જીવન-વડનરમાં જાળવે જ ઉપયોગી છે. એ અનુભવને અનુસરી તે દંપતિએ સંસારની સફર કરવી જોઈએ. આ સફરમાં છેલ્લી અને પહેલી ખાખત છે-એકબીજામાં સંપુર્ણ વિશ્વાસ.

અવિચલ વિશ્વાસ વગર સંસારનું વઢાણ ખરાબે ચડીને બાંગી જવાનો પુરતો ભય રહે છે. અવિચલ વિશ્વાસ ને લીધે દંપતિ બારે માનસિક શાંતિ અનુભવી શકે છે. આવી માનસિક શાંતિમાં જીવન મળતું દંપતિ મોઢ પશુ સંજોગમાં શોભ ન પામતાં અવુક એકમ જળવી શકે છે.

શુક્રાપોષ, ધનકમ ટેકસ રીટન્સ, લાઇસેન્સિંગ, રેવન્યુ કલિપરન્સ અને ધનસ્થોરન્સ માટે મળો.

આર. વીકલ

૧૨ ખાકેલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોરનર ડાખોતનસ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, મેદાનીસખર્મ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

હમણા જ આવેલા હિંદનો માલ
જરથા અંધ આયત

સીધી આયત કરવાથી અમારો માલ સસ્તો અને સારો હોય છે. ગમે તે બીજા માલ સાથે સરખાવો.

અગરબત્તી :
નાઈટ ક્વીન :- બા તોલા ૪/- ડઝન, સુગંધ રાણી બા તોલા ૪/- ડઝન ચમેલી ૧ તોલા શી. ૧૦-૬ ડઝન, સ્ટીમર નં. ૪૪૪ ૩ " ૮/૬ ડઝન વચંતી (પ્રત્યેક પછીટમાં અતરની શીશી સાથે) ૨ તોલા શી. ૧૫-૦ ડઝન. કેરમ બોર્ડ : રમર કુશીન અથવા સાદાં સારો માલ હિંદની જનાવટના ૬૫/૧૦૦ પ્રત્યેકના. કુકી અને સ્ક્રાયવર અને ખાસ રમતની માહીતીઓ સાથે. કેશ બોર્ડર સ્વીકારણું.

સી. ઓ ડી. બોર્ડર નોંધવતા ૨૫ ટકા ડીપોઝીટ હેવામાં આવશે.

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ
૧૬૬ ક્વીન સ્ટ્રીટ, ડરબન. ઘોક્સ ૨૧૬૮, ફોન ૨૭૩૪૮/૯.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

મુસ્તી જમણના અમે સ્પેશ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત હેબરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ડ્રાક્ટ લઈશું.

કેપીટનસ બાલકની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

લુકકીપર, મુસાહરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

ઈન્ડિસ્તાન અગર ડુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હનાઈ ફરિયાઈ અગર જર્મીન માગે મુસાફરી કરવા વેર બેઠાં અમારી મારફતે લુકકી કરો. ઇંગ્લી, આસ, યોર્ડી, ફ્રેલક, અહરમાત, પ્યોલ્કાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતારાનો આપીએ છીએ.

ઈન્ડમટેકસ, પરસનલ ટેકસ, દિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ઈન્સપેક્ટર સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઇમીગ્રેશનને લખવી બાબતોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ. નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ આસ્ટ્રેલીયા અને યોર્કશાયર ઈન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફરૂટ

આંબા અબજ, લીલી અબજ, રતાળ અને સુરણની ગ્રોસમ ચાલુ છે. આદુ પેની ૮ રતલ, લસણ શી. ૧-૩ રતલ.

પાપક નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

ક્યુરી અને ચેવલી પાન બલર માય, ચોસ્ટેજ લુક. વાસ્કીટ ગોલ શી. ૧૦-૬ લાંબી અને સ્કવેર વાસ્કીટ શી. ૧૧-૬ ૩૩૫.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કેંગોના આરડરો ઉપર પુરઈ ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કરાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251, DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ એસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, લુક કેસ, ટેબલ, તબન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાને પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને ફીચન ફરેચર—

એ દમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર વાચ છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.

હોંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

ડરલમજી બાલબાઈ ડરલમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડન્સ : ૩૬૪૧૩.

પણ વાળે

વીજળીક ગણતરીઓ

કેપોરેશન ગણતરી કરનારાં વીજળીનાં મશીનો બનાવવા માટે માત્ર છે. તે પોતે પણ ઈલેક્ટ્રીક તરીકેનાં અંગે સંશોધન કરાવે છે. અર્થે તે તે કેપોરેશન લક્ષ્મી વાળાઓની મદદમાં રહે છે. તેણે તરી કરી છે કે, અમેરીકામાં ૫૦ ડી. ઇલેક્ટ્રીક ઉપર અલ્પદુમલો થાય, અમેરીકાનાં સંરક્ષણ-સાધનો છતાં શ્રેય મુલ્ય થાય. તે પણ ખીજા શ્રેય અમેરીકાનો ખચી જઈ શકે.

ફટ શોપ વેચવાની છે

શા રોશિલ બોહાનીસખર્માં ૧૩, નીયુમ સ્ટ્રીટમાં જુની ચાલુ ફટ વેચવાની છે.

ખબરો: ડીએલ, ૧૩ બેરાનીયુમ સ્ટ્રીટ, લા શાશલ, બોહાનીસખર્માં. ૧: ૨૬૪૫૫૨

એ સોનીયેટ રશીયા ૧૫૦ અમેરીકન રો ઉપર એકસાથે અલ્પદુમલો, તે ૧૬ કરોડ અમેરીકનો મુલ્ય મે. છતાં મે કરોડ અમેરીકનો ના રહી શકે.

રેન્ડ કેપોરેશન પછી અમેરીકન ને આધારિત આપે છે કે, ને રીકા દરેક અમેરીકન પાછળ પાંચ

ડોલર નેટવું અર્થે ડોસી મીટર (રેડીયેશન પારખવાનું મીટર) આપવા અને ભુમિ-સંરક્ષણ-ગુદે બાંધવા કરે, (અથવા કુલ ૨૦૦ અબજ ડોલરનું) તે મરણ-સંખ્યા ૨૧ કરોડ નેટલી થટાડી નંબાય ખરી.

પછી રેન્ડ કેપોરેશન બધાં મદદ ઠેકાણે પાડવા બાદ, (અને તેમની પ્રસ્તિકામાં અલ્પદુમલામાં મરેલાને કેની સાવચેતીથી દાટવો તેની માદિતી ખબ આપી છે!) અમેરીકનોએ કેની રીતે પોતાનું અર્થતંત્ર ફરીથી ઊભું કરવું તેની ચેલના આપે છે અને જણાવે છે કે, આ અલ્પદુમલા પછી એક વર્ષમાં તે અમેરીકનો પોતાના રાષ્ટ્રીય ઉત્પાદનના ૧૬ ટકા નેટલી હદે પહોંચી જઈ શકે, અને ૧૧ વર્ષ બાદ તે ૮૯ ટકા નેટલે પહોંચે!

પણ આ મણતરીઓ અને બચાવ નાં બધાં સાધનો અલ્પદુમલાની ા કલાક કે થોડા કલાક અગાઉથી ખખર મળી જાય, અને એ દુમલો એક જ વખત થાય, તે મણતરી ઉપર રચાયેલી છે. પરંતુ રશીયનો સુટ-કેસોમાં બોંબ પડેલેથી જ અમેરીકાનાં શહેરોમાં પહોંચાડી રાખે, અને રશીયાથી અણુક દિવસે બટન દાખી, રેડીયો-ચારી વડે તે બધાને એકીસાથે ફેડે તો! અને તેઓ આ અલ્પદુમલો એક જ દિવસે પૂરા થા માટે કરે? પાંચ દિવસ સતત આ દુમલો કરે તો? જુમર્નનાં સંરક્ષણો માત્ર પાંચ દિવસ માટેની સમવડવાળાં હોય છે!

—અર્થાત હવે વેંચાનીકાએ તેમની જુદીનું દેવાણું જ કાઢ્યું છે અને માનવજાતની સામુહાયીક આત્મદલા અથવા કારમી કતલ સીરાપ તેમને ખીજું કંઈ કરવા નેવું કે યજ શકે તેવું લાગતું જ નથી!
—(‘લિખરેશન’.)

અખંડ કિર્તન સ્વપ્તાહ

શ્રી મુરત આર્ષ બલન (સંગીત) મંડળ ડરબનના આચારા હેલળ દર વર્ષની માદક કિર્તન સપ્તાહનો કાર્યક્રમ તા. ૧૯-૮-૫૯થી ૨૬-૮-૫૯વડના દીન સુધી ઉજવવામાં આવ્યો હતો- સભ્યો તરફથી સપ્તાહ દરમ્યાન અખંડ બલને અને ધુન ચાલુ રાખવામાં આવી હતી ઉપરાંત આ વર્ષે લેખીત જાપનો પણ કાર્યક્રમ સામેલ થયો હતો. આમાં યાજમા જતા માળકોએ યજાંજ ઉમંજથી દાદશ મંત્ર જાપ લખ્યા હતા. અને એ લેખીત જાપની

સંખ્યા સવા એ લાખની યજ હતી. ઉપરાંત પુષ્ટ વવના ગુદરથોએ એજ દાદશ મંત્ર જાપની સતત માળા કરી હતી અને તા. ૨૬-૮-૫૯વડને દિને સાંજે બરાબર છ વાગ્યે અખંડ કિર્તન સપ્તાહની પુષ્ટીહતી કર્યા બાદ કુબ્જ જાપતિ નીમિત્તે બલનનો કાર્યક્રમ રાત્રે આઠથી એક વાગ્યા સુધી રાખવા માં આવ્યો હતો-સપ્તાહ દરમ્યાન દરેક જાવીક જનોની સંખ્યા લગભગ હજારથી ઉપર દર્શનાર્થે દાબર રહેતી હતી.

અમેરીકામાં બધી નદીઓના પાણી

અમેરીકામાં ને ને દેશોની વસ્તી ત્યાં વસે છે તે તે દેશોની મોટી નદીના પાણી મંચાવી ન્યુયોર્કની હડસન નદીમાં તા. ૧-૯-૫૯ના વહેતા મૂકાયા. હોંડ

ની મંચા નદીના પાણીથી બરેલો સુશીભીત ચાંદીનો નકસીદાર ધડો હોંડ નાં એલચીએ ન્યુયોર્કના મેખરને આપ્યો હતો. અને તેમને તે વહેતા પાણીમાં ઢોળ્યો હતો.

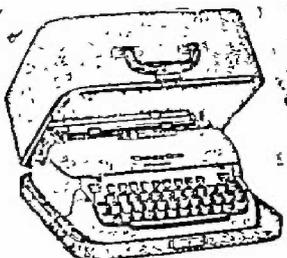
આ વિધીનો હેતુ એ છે કે, જેમ બધા દેશના નદીઓના પાણી ન્યુયોર્કની હડસન નદીમાં બળી જાય છે તેમ બધી પ્રજાઓ પણ બળીને રહે.

વરમાં જેમ બનાવી ટંકાડવા લાયક મુકાબ. ‘‘મનને બોધ’’ રવ. કીશોર-લાલ મશાવાળા કૃત. મુંબઈ જામળ પર એ રંમમાં છપાયું છે. બાવ ફંકત થી. ૧-૦ પોસ્ટેજ ૩ પેની.

આ ઝોરીસેથી મળશે. ‘Indian Opinion’, P. Bag, Durban.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ
નવ નતનાં નાચલન, રેશમી તેમજ સુતરાક કાપડ, ઓઝો બાબકો અને પુરો માટે ઉત્તમ નતના પુલન જર્સી, પુલોવર, કારડીગન્સ અને બખ્યાઓ માટે—જુદીક, ખીબસ, ખ્યેન્કેટસ, શોલ્સ; નેપકોન્સ વિગેરે.
દરેક નતના માલ માટે તપાસ કરવા બલામણુ.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, બોહાનીસખર્માં.
ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬ — બોક્સ ૧૫૪૯.

* રેમિંગટન
* પોર્ટેબલ
* ગુજરાતી ટાઇપરાઈટર
*
નવું રેમિંગટન ગુજરાતી પોર્ટેબલ ટાઇપરાઈટર સ્ટેડર મોડલનું ધણું સુંદર કામ આપે છે.
*
ગુજરાતીઓ માટે ઉત્તમ સાધન
આમાં અનુભવોથી ઘણા મુધારા વધારા કરવામાં આવ્યા છે અને ઘણી સરળ રીતે ટાઇપ કરી શકાય છે. રેમિંગટન તમને ગરેડી આપે છે. આજ મુધી આ કરતાં સાફ ટાઇપરાઈટર બનાવવામાં નથી આવ્યું.
ભાવ પા. ૪૧-૨૦-૦થી ઉપર
કીમત ચુકવવા સરળ શરતો
ફોન : ૬૭૧૩૬
નેશનલ ઓર્ગાઈસ સપ્લાયર્સ
૭૬ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, — ડરબન.

- ૨ જ કે જી
- ૧. દ્રઢ ધમ્બા ચક્રિત બમે તેવી મણામાંથી માર્ગદર્શન આપે છે.
- ૨. જુદિને અગમ્ય અંત બમે તે માંથી માર્ગ કાઢી આપે છે.
- ૩. મનુષ્યો સંયોજના યુલામ નથી, વુ સંયોજન મનુષ્યના યુલામ છે.
- ૪. મરીખાઇનાં દુઃખોમાં દયાવેલી ખતા ધામે ધીમે જ પ્રગટ થાય છે.
- ૫. સક્ષમતાના મંદિરનું કોઇ પણ ઉવાડું રહેતું જ નથી.
- ૬. વણા માણસોની મદતનું કારણ પ્રયંડ મુશ્કેલીઓ જ છે.
- ૭. મહાપુરુષોની ઉત્પતિનો કારણ વિપતિ છે.
- ૮. નિંદાની કે સ્તુતિની આશા ના.
- ૯. આકાશના તારા બધા ન યજ પણ પોતાના ધરના દીવા સો ઠી શકે.
- ૧૦. ઉલોગોના અમેસરોએ પોતાની નની શરમાત મરીખ ઊકરાઓ ઠી કરી હતી.

હુમણાજ આવેલ શીપમેન્ટ

ફરેક જાતની અગરબત્તીઓ જેવી કે "ત્રણ રોજ" ગેટવે ઝાંક પ-ડીઆ, અસોકાદરબાર/ સુમધી રાણી, ચામેલી, લતા મંગેશકર, પાંસંતી, કાશ્યુ દરબાર વિગેરે. અમારા પ્રાઈવેલીસ્ટ માટે લખો. (અમે ફક્ત હિંદની બનાવટનીજ અગરબત્તીઓ રાખીએ છીએ.)

લીલુ આડુ ૯ પેની	૨૫	માલ બરોબર પેક ફરી
લીલી હળદળ શી.	૧-૦	ચલાવીશુ.
આંબા હળદર શી.	૧-૦	ઝોંકર સાથે પાસા મોકલવા
મોટી કળી વાણુ લસણ ૧/૩ રતલ		વિનંતી છે.

અમે નીચેની વસ્તુઓ ઠાણેકર ઇમ્પોર્ટ કરીએ છીએ. માલ સારો અને કીફાયત ભાવે મળશે. અમારા પ્રાઈસ લીસ્ટ માટે લખો :

શેલા' ચણા, બદામ, એલચી, પેવા, મમરા, સે-ટેડ સોપારી, કાચી સોપારી, શેલી'સોપારી, ગોળ, આંબલી, કાચો, હીમ, મસુર, ફરેક જાતની દાળો, ચણાનો આટો, અડદનો આટો, પાંણીવાળા નાળીએર, વરીમારી, છર, લર્ચંગ, મેથી, રામ, અન્નમો, સુવા, હીમેન્, ઘાણા, વાણા દાળ, આખા મરચાં, નારીયેળનો છુકો, રાજમરો, ખસખસ, દળદળ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS
(PTY) LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add. "BHAISONS"

વો. ઓ. ૫૪૬૦ — ટેલીફોન ૩૩-૫૬૨૦
ટેલીગ્રાફ એડ્રેસ : "ભગતકો"

ભગત પ્રધર્સ (પ્રો) લી.

૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ,
એ હા ની સ બ ગં.

હોલસેલ અને રીટેઈલ મર્ચન્ટ અને ઇમ્પોર્ટર્સ ખાસ કરીને હમારે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઈંગ્લીશ બ્રાન્ડરી, દેશી માથામાં નાંખવાનાં ભાત ભાતના તેલો-અમરો, સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીપ્પાના અને એલ્યુમીનમના વાસણો-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બંધીઓ-કેરમબોર્ડ અને સ્ટાઈલર તથા બીજા અનેક દેશી ચીજો કીફાયત ભાવથી મળશે.

માથે બાંધવાની રીબન અને વેણીઓ

મખમલ, સાટીન, ટાફેટા સીલકની, રીબન અનેક રંગ, ડીઝાઇન અને સાઈઝમાં મળશે, લબ મંડપ અને મોટર શણખાવવા માટે જથ્થાબંધ રીબનો મળી શકશે. બચ્ચાં માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ટની ટોપીઓ કીફાયત ભાવે બનાવી આપવામાં આવશે. અંગ્રીકો બાંધવા મખમલ, રેસમ, કોટન વિગેરેનાં કુબોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારનાં ક્રોચર્સ મળશે. ટેબલ પર ચુકવા માટે પ્લાસ્ટીકના સુંદર કુબો મળશે.

ટેકાણું : માખરો હેટ્સ (પ્રો) લી.
લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડ્રન્સ હેટ મેન્યુફેક્ચરર,
ફોન : ૮૩૫-૭૬૬૨ પહેલે માળે, બોક્સ પરપાળ.
માસ્કર મેન્સન્સ — ૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — એહાનીસબગં

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જથ્થાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૯ વિક્ટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો જીંદગીનો વિગો એ ખરી બાંધકરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો આ મળો :

૧૦૬ મેન્સરીલ સ્ટ્રીટ, — ડરબન.

બોક્સ ૪૭૬,
ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮
૪૭૪૫૩